

President Toomas Hendrik Ilves kirjutas täna alla [otsusele](#) anda Eesti riigile osutatud teenete tunnustuseks iseseisvuspäeva eel 97 inimesele kodu- ja välismaalt riiklikud autasud.

“Eesti tänab ja tunnustab inimesi, kes on teinud väga palju selleks, et meie riik oleks nii sisemiselt kui ka väliselt turvaline, et Eesti teadus, kultuur ja majandus oleksid tuntud mitte ainult kodumaal, vaid ka rahvusvaheliselt, et Eesti oleks edukas ja samas hooliv oma inimeste vastu,” ütles riigipea.

Riigivapi I klassi teenetemärgi saab eesti muusika suurkuju, helilooja Veljo Tormis. Teenetemärk on tänu ja tunnustus tema elutööle koorimuusikaheliloojana, kes on suutnud anda uue hingamise eesti ja läänemeresoome rahvaste pärimusele, nende igivanale rahvalaulule ning kes on rõhutanud, et enda mõistmine ja tunnetamine on hädavajalik tasakaalu ja eluvõimelisuse säilitamiseks.

Eesti tänab ja tunnustab oma sõdureid, kes on vapralt võidelnud NATO operatsioonil Afganistanis. Mõõkadega Kotkaristi teenetemärgi saavad kompaniid juhtinud kapten Ain Tiidrus, vastase tule all korduvalt haavatuid abistanud seersant Herman Kilk, mitmes lahingus leidlikkust ja otsustusvõimet ilmutanud vanemveebel Toomas Leets ja veebel Olavi Tonska ning Afganistanis raskelt haavata saanud kapralid Toomas Mikk, Marek Piirimägi ja Aare Viirmaa.

Teenetemärgi saavad ka kauaaegne noorsoopolitseinik vanemkomissar Marina Paddar, politsei kiirreageerimisjõudude koolitaja ja üks juhte kriitiliste olukordade lahendamisel politseileitnant Marek Unt, Punamäe piirivalvekordoni ülem piirivalvekapten Tarmo Uusorg, paljude kiirgus- ja keemiasaasteõnnetuste likvideerimisel osalenud päästetöötaja Mihhail Kozõrev, Viru Ringkonnaprokuratuuri juht Dilaila Nahkur-Tammiksaar, Viljandi kohtumaja kohtunik Toomas Lillsaar ja Eesti suursaadik Gruusias Toomas Lukk.

Eesti tänab teadlasi, kelle pühendumine ja järjekindlus on pälvinud tähelepanu ja tunnustust mitte ainult meie riigis, vaid ka rahvusvaheliselt. Nii pälvidavad teenetemärgi mehhaanikateadlane, Tallinna Tehnikaülikooli professor Priit Kulu; kuueosalise “Eesti keele seletava sõnaraamatu” üks ettevalmistaja Margit Langemets; geneetik, kalandusteadlane ja Eesti Maaülikooli professor Tiit Paaver; üks enimsiteeritud Eestis elavaid bioloogia ja meditsiini teadlasi, Tallinna Tehnikaülikooli professor Tõnis Timmusk; Tartu Ülikooli Eetikakeskuse juhataja, Tartu Ülikooli praktilise filosoofia professor Margit Sutrop; parasitoloog, etoloog ja zoosemiootik Aleksei

Turovski; Eesti lähiajaloo uurija Tõnu-Andrus Tannberg; Eesti Rahva Muuseumi üks kauaaegsemaid töötajaid Eevi Astel; Tartu Ülikooli südamekliiniku arst-õppejõud Eve Int; laste onko-hematoloogia arendaja Eestis ja Tallinna Lastehaigla onko-hematoloogia osakonna rajaja Karin Orgulas; maksatransplantoloog ja maksasiirdamise üks juurutaja Eestis Toomas Väli.

Riik tunnustab neid, kelle loometegevus on rikastanud Eesti kultuurielu ning teenetemärgi saavad lastekirjanik Jaan Rannap, kunstnik Andres Tolts, tuhatkond raamatut kujundanud kunstnik Andres Tali, eesti keelt ja kultuuri hoidvate ja väärtustavate ajakirjade, raamatute väljaandja Toomas Väljataga, laulja ja laulupedagoog Jaak Joala, helilooja Sven Grünberg, pärimuskultuuri eestvedaja Jaak Johanson, Eesti "laulva revolutsiooni" üks sümboleid ja meie rahvusmõtte muusikasse valaja Tõnis Mägi, kauaaegne Vanemuise teatri priimabaleriin Elena Poznjak-Kõlar, Eesti kultuuripärandi säilitaja ja Eesti Ajaloomuuseumi endine peavarahoidja Eve-Mall Peets.

Eesti tänab kaasaegse pangandussüsteemi loojate seas olnud Hannes Tamjärve ja Heldur Meeritsat, aga samuti saavad teenetemärgi riigi majandust edendanud ettevõtjaid – AS Schenker juhataja Meelis Arumeel, AS Väraska Vesi juhatuse esimees Urmas Jõgeva, AS Wendre omanik Peter-Kalev Hunt, kolmel korral Aasta Välisinvestoriks valitud AS-i ABB Balti riikide juht Bo Roger Wilhelm Henriksson, pikaegne põllumajandusettevõtja ja OÜ Voore Farm juhataja Indrek Klammer, köögivilja kasvatamisega tegeleva OÜ Riitsinus juhatuse esimees Väino Villers.

Teenetemärgi saavad ka eakate vabatahtliku ja heategevusliku töö eestvedaja, vanurite eneseabiliikumise korraldaja Evi Viirsalu, vigastatud kaitseväelaste taastusravi edendaja ja Ida-Tallinna Keskhaigla taastusravikeskuse juhataja Heidi Gil, heategevusele pühendunud Pelgulinna Sünnitusmaja Toetusfondi nõukogu liige Sirje Reinsoo, radiatsiooni läbi kannatanute abistamist korraldanud Jaapani kodanik Yoshikio Yoshida, isamaalise kasvatuse korraldaja Valgamaal Meelis Kivi, külaelu edendaja Läänemaal Larissa Mandel, Eesti Juudi Muuseumi looja Mark Rõbak, rahvatantsujuht Viljandimaal Vaike Rajaste, majandusajaloo muuseumi asutaja Leonid Gordejev.

Tunnustuse pälvivad kultuurikontaktide vahendajad Tamara Luuk ja Reet Weidebaum ning kauaaegsed õpetajad Katrin Ohakas Mammaste lasteaiast-alkkoolist, Hella Möttus, kes praegu töötab eksami- ja kvalifikatsioonikeskuses, Toomas Kruusimägi Tallinna Inglise Kolledžist, Gunnar Polma Tallinna Realkoolist.

Teenetemärgi pälvivad ka Sertifitseerimiskeskuse sertifitseerimise valdkonna juht Tarvi Martens, kelle juhtimisel ehitati üles Eesti e-hääletamise süsteem, mida on kasutatud juba neljadel valimistel; pikaajaliselt Peipsi järve uurimise ja kaitse korraldamisega tegelenud Ago Jaani; internetitelefoni Skype üks looja ja arendaja Toivo Annus.

Riik tänab teenetemärgiga rahvusvaheliselt tunnustatud spordipedagoog Rein Haljandit, olümpiavõitja Gerd Kanteri meeskonna liiget Aadu Krevaldit, kuus korda Eesti parimaks jalgpalluriks valitud Mart Poomi, pikaajalise sportlaskarjääriga korvpallur Gert Kullamäed.

Eesti tunnustab ajakirjanikke, kelle sõna on laiendanud meie kõigi mõtteruumi. Teenetemärgi saavad Raadio 4 peatoimetaja Mary Velmet, ajakirja Horisont teadustoimetaja Rein Veskimäe ning kolumnist ja tõlkija Erkki Bahovski.

Teenetemärgi pälvivad ka enam kui 100 korda verd loovutanud Maja Simukova, Rein Tõnismäe ja Vilbert Saavel.

Maarjamaa Risti teenetemärgi saavad Saksamaa endine välisminister Joseph Martin (Joschka) Fischer kaasaaitamise eest Eesti euroatlantilisele lõimumisele; Taani välisminister Per Stig Møller, kes sihikindlalt toetas Eesti ja teiste Balti riikide Euroopa Liidu ja NATO-ga liitumise poliitikat; Rootsi endine kaitseminister, Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee endine president ja Rootsi parlamendi endine esespiiker Anders Björck, kellel on suured teened iseseisvuse taastanud Eesti kaitsejõudude loomisel ja Rootsi-Eesti suhete arendamisel; Soome kirjanik Sofi Oksanen lähiajalugu kajastavate raamatute eest; Dietrich von Kyaw, kes Saksamaa alalise esindajana Euroopa Liidu juures aitas kaasa Eesti euroatlantilisele lõimumisele; Euroopa Ühenduste Kohtu endine kohtunik ja Soome Ülemkohtu endine esimees Leif Sevón abi eest Eesti kohtusüsteemi intellektuaalsel ja organisatsioonilisel kaasajastamisel; Soomes eestikeelset haridust väärtustav Latokartano koolijuht Satu Honkala; Eesti muusikalvestusi taastanud ja restaureerinud Claus Byrith Taanist; Eesti-Läti kultuurikoostöö arendaja Venta Kocere; aga samuti Soome ettevõtja Ilkka Heikki Herlin, Cargotec Corporation suuromanik ja nõukogu esimees, kes on ellu kutsunud ka sihtasutuse Baltic Sea Action Group.

President Ilves annab teenetemärgid üle 23. veebruaril.

Vaata ka: president.ee/teenetemargid .

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229